

[K. Hølvæg Petersen.]

den fastere forbindelse med de stående udvalg, ville være, at man fra ministrenes side i tide havde kunnet levere det nødvendige materiale. Jeg tror, at havde man fulgt en sådan fremgangsmåde, ville man have kunnet undgå adskillige af de misforståelser, som vi nu har været vidne til.

Men det, der er det afgørende i min betragtning, er, at man altså ikke har udnyttet de kræfter, de ressourcer, der findes i de faste udvalg, og det er på alle måder en skam. Et kernepunkt i det hele er naturligvis, at folketingets til daglig arbejder med lovgivningsspørgsmål på en måde, så vi ikke har det nødvendige overblik over konsekvenserne af lovgivningen. Og det må erkendes, at vi i vor trang til at lave reformer — og her er vi jo sådan set alle med — går ind for udgiftslove fra tid til anden, uden at vi i tilstrækkelig tid gør os klart, hvilke økonomiske virkninger de har på længere sigt, hvilken udbygning af administrationen der følger med. Det hindrer ikke, at vi jævnlig klager over den øgede administration og de byrder, den pålægger befolkningen. Jeg tror, det bliver nødvendigt, at vi i den kommende tid søger at få større klarhed over forholdet mellem lovgivningen, administrationen og den måde, hvorpå de enkelte borgere opfatter alle disse ting. Der er ikke nogen mening i, at vi, som det jo faktisk sker nu, skal opleve en vækst i den skepsis og utilfredshed, der findes over for folketingets arbejde. Det kan ikke være rimeligt, at vi gang på gang oplever, at veldefinerede og velmotiverede forslag bidrager til at fjerne befolkning og folketing fra hinanden.

Forholdet er jo det, at man meget ofte slet ikke forstår, hvad det er, vi vil med det hele, hvorfor vi gør det, vi gør. Og vi må da også erkende, at vi ofte opstiller målsætninger, som vi ikke får realiseret, og at der ofte opstår konsekvenser af lovgivningen, som vi slet ikke har tilsigtet.

Hr. Hans Kjær var inde på spørgsmålet om en lovpause og nævnte, at hr. Orla Møller havde været inde på lignende tanker. Ja, jeg rejste såmænd spørgsmålet i 1967, da jeg fremlagde ønsket om et sabbatår for lovgivningen, et år, hvor kun de nødvendige love blev gennemført. Dette besindelsesår skulle bruges til, at folketingets sammen med administrationen, sammen med de kommunale

myndigheder, sammen med eksperter og for så vidt også med grupper ude i befolkningen kunne gennemgå samtlige love inden for de forskellige ministerier med henblik på den forenkling og den sanering, som er ønskværdig, og med henblik på at man blev i stand til at vurdere gamle etablerede udgiftsposter, sammenholde dem med nye ønsker og nye krav. For hvordan i alverden skal vi få plads til de nye ønsker, som lægges hen til os, hvis vi ikke er i stand til at skubbe ud af gamle udgifter?

Jeg skal ikke fordybe mig i disse betragtninger om, hvordan reformer i arbejdet kunne gennemføres, men der vil blive et meget bredt register at tage stilling til, en mængde opgaver, som vi bør fordybe os i. Jeg vil gerne sige, at jeg regner bestemt med, at vi her i tinget, inden tinget tager på sommerferie, får mulighed for og tid til en længere debat om de former, hvorunder vi arbejder i tinget. Jeg kan ikke forestille mig andet, end at der vil være en stor interesse for en sådan debat, en forståelse for, at ændringer i de former, hvorunder vi arbejder, er påkrævede.

Jeg vil gerne for en ordens skyld føje til, at jeg ikke tror, at omlægninger af folketingets arbejdsformer og initiativer af forskellig karakter kan stå alene. Det ændrer ikke på det fundamentale i vores situation, men det vil være en meget virksomhedsfuld hjælp til at skaffe os det bedre overblik, som vi trænger til. Det ville også være en stimulans til, at vi i højere grad her i tinget interesserer os for de langsigtede opgaver og for, hvordan de skulle løses. Det ville også kunne hjælpe os til at få klarhed over, hvordan vi bedre kunne inddrage vælgerne i drøftelserne af det, der sker her i tinget.

Jeg håber, at den pressede situation, som disse sparebestræbelser har skabt, kan tjene til, at vi nu går i gang med den nødvendige nytænkning. Jeg håber, at vi får en debat, hvor mange kan deltage, og hvor vi ligesom kan prøve på at komme nærmere ind på livet af de meget udviklede sammenhænge, der her rejser sig.

Nyboe Andersen: Jeg vil gerne gøre nogle få bemærkninger med udgangspunkt i det mæglingsforslag, som nu er offentliggjort.

Vi føler vel alle, at det er lykkeligt, at arbejds konflikten nu bringes til ophør. Mere